

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 5 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid. Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 300/1914 mitr.

Concurs.

Pentru două burse (stipendii) vacante de căte 1000 coroane din fundația Trandafil, și anume: una din arhidieceza Transilvaniei și una din dieceza Aradului (teritorul ambelor consistorii) se publică concurs cu termin până la 7/20 August a. c.

Cerările de concurs sunt a se instrua cu următoarele documente:

a) Estras din matricula botezașilor, pe care să fie îndusă adeverința parohului local, ori a protopresbiterului, că concurrentul aparține și acum bisericii gr.-or. române din mitropolie.

b) Certificat (atestat) de săracie dela antistia comunală, vidimat de parohul local, ori de protopresbiterul concernent, despre starea materială și socială a concurrentului și a părinților săi.

c) Testimoniu școlastic din anul trecut școlar, cu nota generală «eminent», amăsurat dispozițiilor actului fundamental.

Concurrentul are să expună în cererea sa expres, dacă mai beneficiază de vreun stipendiu ori ajutor de undeva.

Cerările sunt a se adresa și a se trimite Consistorului mitropolitan gr. or. român în Sibiu (Nagyszeben) până la terminul fixat.

Sibiu, 3/16 Iulie 1914.

Consistorul mitropolitan.

După vizita Tarului.

II.

In discuțiile purtate în privința conflictului româno-bulgar, părerea în întreagă România este una: că monarhia, opinionea publică a monarhiei, a fost cu sinceritate pentru împlinirea pretensiunilor române, și că chiar și

monarhul nostru și-a pus în cumpană de mai mulțorii puternicul seu cuvânt împăratesc în favorul lor. Ba se admite, că însuși cancelarul monarhiei, după cum arată «Cartea Roșie» a sa, în fond n'a fost în contra pretensiunilor României. Din «Cartea Roșie» cel puțin se poate scoate oarecum o bunăvoiță a cancelariului nostru. Dar din faptul, că cu toate acestea, n'a putut fi nimic esoperat din partea diplomației noastre, nici chiar orașul Silistra, văd cei din România căt de slabă e monarhia noastră și deduc, că diplomația noastră maghiară, dușmanoașă Românilor, s'a espus numai la aparență pentru pretensiunile României, iar în realitate a lucrat în sensul oligarhiei, în sensul planului lui Danev, care voia se creze o mare Bulgaria! Diplomația vocea pentru Bulgaria tot, pentru România nimic. Ceea ce înseamnă, că Budapesta nu și-a bătut capul mult cu aceea ce vrea și ce poruncește Viena.

E destul să mă provoc la faptul, că legea de naționalitate creată la 1868 și sanctionată de Majestatea Sa e declarată de nimică și se spune pe față, că nu va fi executată. În România nu există astăzi decât o singură părere, că contele Berchtold n'a fost și nu e stăpânul în casa sa proprie, ci e condus de politicianii maghiari. Așa cred cei din România și afirmă, că numai aşa a putut fi creată și episcopia nouă maghiarizătoare, în contra voinei Românilor din Ungaria, pentru a cărei înființarea un adevărat cancelar al monarhiei nu și-ar fi putut da nici odată subscriserea, neinfluențat de Maghiari, după episcopia aceasta e de ajuns pentru a provoca înstrăinarea României de către monarhie. Si lucrul acesta nu poate fi îndreptat cu încercările de înfrumusețare din «Cartea Roșie».

Nu altul, decât ministrul Disescu, care a stat în cabinetul Maiorescu

până la sfârșit și a putut să străbată cu esacitate în atitudinea diplomației noastre, s'a văzut îndemnat se facă o însemnată corectură în «Cartea Roșie» a contelui Berchtold. Voiu cita numai unele date din originalul apărut în ziarul «Temps» dela Paris, date, cari au fost mult comentate cu ocazia unei vizite Tarului la Constanța. Fostul ministru Disescu vorbește despre o atitudine dușmanoașă a Austro-Ungariei față de România și spune următoarele: «..Austro-Ungaria a refuzat se deoarecă o resolvare multămitoare chesie române din Ungaria... Pe vremea tratativelor de pace din București s'a putut observa mai bine atitudinea nesinceră a Austro-Ungariei... Sigur, că intenția celor dela Viena și acumă e aceea, de a asmuța Bulgaria în contra României și România în contra Sârbiei. Să se îndușmănească adeca Sârbia cu Bulgaria, apoi Bulgaria și Sârbia cu Grecia. Din confusia aceasta generală vrea Austro-Ungaria se scoată folosesc pentru sine. Dar o astfel de politică nu e compatibilă cu bunele raporturi dintre monarhia austro-ungară și România. «Cartea Roșie» e compusă cu multă îscusință, dar se vede clar și din actele aci publicate, că Austro-Ungaria a favorizat năzuințele bulgare față de România»... Așa scria Disescu.

Chiar și declarațiile, favorabile pentru diplomația noastră, făcute înainte cu câteva luni din partea fostului ministru-președinte român Maiorescu, se refer numai la evenimentele dela începutul răsboiului; așa se spune din parte românească, făcându-se provocare la esposeul din 1913 al domnului Maiorescu și la unele părți din «Cartea Verde», cari nu sunt deloc favorabile diplomației noastre.

Judecând din toate cele spuse până aici, putem constata, că România se consideră ca respinsă din partea monarhiei noastre, întâi în urma greșelilor diplomației noastre, săvârșite

în cursul crizei balcanice, al doilea, în urma nemaisuferitei asupriri a Românilor din Ungaria. Cei dela conducere au fost negat totdeauna aceasta. Dar fostul ministru Disescu scrie în ziarul «Temps», că nu, numai guvernul român a recercat pe cei cheamăți, ca să deoarece o resolvare favorabilă chesiei române din Ungaria, ci chiar și el, Disescu, a trimis scrisoare cancelarului Berchtold, în care l-a rugat să facă ordine în chesia episcopiei maghiarizătoare, pentru că România e indignată și revoltată pentru ea. Si totuși cei dela conducere au avut curajul să spună mai de multe ori, în delegaționi și în parlament, că peste tot nu există chesie română în Ungaria, cu atât mai puțin există una care ar putea avea influență asupra politicei externe a monarhiei. Așa se prostește lumea la noi. Si se spune, că intenționile de a se ajunge la înțelegere cu Români din Ungaria sunt «cinstite». Tot frase goale, pentru seducerea lumii neorientate.

Un bărbat cu adevărat onest, un diplomat înțelept, cum e contele Czernin, de sine înțeles, că nu se putea acomoda acestei teorii de seducere, ci la momentul dat a desvăluit întregul adevăr, a spus că de rău stăm noi în România cu politica falsă pe care am făcut-o. Dar în loc ca politica aceasta rea și peste tot rădăcina răului să fie stârbită, a fost atacat în modul cel mai necruțător contele Czernin, pentru că a desvăluit lucrurile și a arătat care e rana cea adevărată. Si în toate se întâmplă așa, tocmai contrariul, la noi, fiindcă nu avem o politică unitară pe seama monarhiei. Oligarhia maghiară a spart imperiul nostru unitar și a nimicit și eghemonia germană din imperiu pentru totdeauna. Politica noastră externă de acuma e o trinitate primejdioasă, cu trei voci îndreptățite: a monarhiei, a

lui își face. Pânea însă nu o mânca. Dar din întâmplare, obosind și flămând la vânătoare unicul fiu al împăratului mânca la călăgăru din pânea împăratescă. El moare după ce ajunge acasă. Împăratul își face aude cauza morții fiului său, cade moartă exprimând vorbele călugăruului: Cine ce face, lui își face, și cine da, lui își dă.

3. Leneșul Sfântului Petru.

Cuprinsul: Un leneș lenevea sub un păr. Trecând la întâmplare pe acolo Dzeu și S. Petru, leneșul cere dela dânsii să-i culeagă pere. Petru se duce la îndemnul Dlei și îi dă pere. Leneșul pretinde dela S. Petru să i le roadă. S. Petru îi arde două părmi... Urmând mai departe întâlnesc și stănd în loc admiră harnicia lor două femei. Dzeu spune Sfântului Petru că cea mai harnică e soția leneșului. Reîntorcându-se pe același cale mai târziu, intră la leneș ca să-i ia Petru răspplată pentru cele două părmi date leneșului. Petru nu bănuiește nimică, femeea îl primește după puțină codeală. Leneșul vine beat dela căriciumă și snoopește pe S. Petru care se mută dela margine la părete.

4. Povestea soarecelui.

Cuprinsul: Răscolinind prin imblătitul unui steag de grâu din partea înblătitorilor o mulțime de soareci sunt omorâți, afară de unul. Acesta fugă mânând pământul și în drumul său întâlneste un cocos, o

pisică, un rac, un țap și un berbec, cari animale se iau după șoarece și intră cu toții într-o casă pustie. Șoarecele le aranjază pentru noapte. Prește noapte vine ursul să-i fierbă două ouă. Spăimântat de atatea jigniri se întoarce în pădure spușându și năcăzurile.

5. Nu-i după cum vrea omul, ci după cum vrea Domnul.

Cuprinsul: Dzeu cu S. Petru în drumul lor nimeresc pe lângă două fete secerând. Una din acestea seceră într-o holdă mare și ceealătă într-o mai mică. Dzeu le urează ca să gate pâna în seară. Cea cu holdă mititică, grăește de colo „eu gaș“ holdă până în seară, ori va vrea ori nu va vrea Dzeu“. Fata cu holdă mică înzădar să-munește, căci vorbind în deșert n'a avut ajutorul lui Dzeu, ear cea cu holdă mare a găsată până în seară.

Fondul, forma și vîloarea educativă.

Fondul tuturor povestirilor acestora — așa numite „morale“ — își au însemnatatea lor particulară. Fondul „Povestei soarecelui“ este o fabulă care n'are nici un înțeles. Fondul „Fetelor babii“ este o frântură a povestilor de Ispirescu etc. transformate cu multă competență în lecții morale pentru elevii școalelor de reprezentanți profesor Dr. Span. Aceste povestiri sunt descrise cu puțin sentimentalism și incomplet. — Se poate

intâmpla ca cetitorul să fie dat peste același povestiri — scrise mai complet. Formă în care să prezintă povestile, este multămitoare și ar putea face servicii copiilor până la 12 ani. Afară de „Povestea soarecelui“, din toate se poate scoate învățatură morală.

IV. La targ, din pătăniile unui Giovan, poveste de I. C. Panțu.

Cuprinsul: Miron — mânzăriul — un cioban de 21 ani, bine conservat, păzește oile boerului în „Baltă“, fără a-și părăsi turma și stăpânul 8 ani de zile. Apropindu-se spre Călărași cu oile și stâna face cunoscință cu dorobanții ce păzesc la pichete. Ciobanul spune baciu lui, că ar avea poftă a cerceta targul ce se apropia din orașul Călărași. Baciu îl îngăduie rugându-l să cumpere una alta, pentru stâna.

In ziua targului ciobanul Miron intră des de dimineață în targ, întotărât de băiatul Miru și un măgar pentru povară. Multimea de acolo la început zăpăcește pe Miron. Măgarul sărăcă uoa în felul lui, oamenii să adună împrejurul lor, hohotesc și alungă în cheotă de râs. Miron se tragă la marginea păräului, lasă pe măgar în grija băiatului. Miron se întoarce în targ. Intră în crăjă și ca să-și încece năcăzul. Săpoi rând pe rând în multe din surajamentele bălciorilor. La aruncatul cu verigile se păcălește, rămânând cu curea goală. In fine îl mai înțează și nestă ser-

Ungariei și a Austriei. Totdeuna când se ia vre-o hotărâre, trebuie ascultate toate aceste trei voci, aceste trei păreri, cari nici odată nu formează o singură părere, ci de cele mai de multeori trei păreri deosebite. Așa apoi nu se poate face politică bună externă.

Rusia se pricepe cu mult mai bine, ea știe să atragă cătră sine regele român. Ungaria sporie pe Români cu postavul roșu al Bulgariei mari, iar Rusia îi atrage cu asigurarea, că ea e contrară unei Bulgarii mari, fiindcă ea numai astfel își va putea validiza odată pretențiunile față de Constantinopol și de Dardanele. Deci comunitate de interes între Rusia și România. Iar ministrul de externe rusesc Sasonov desvoală totul posibil pentru a fi reromânită bisericile și școalele rusești din Basarabia, prin numirea de preoți români.

Ungaria bruschează, și domnul Berchtold dă mâna de ajutor guvernului maghiar ca să maghiariseze bisericile și școalele românești, punând cu puterea preoți maghiari în locul celor români alungați ori întemnițați, iar când i se cere, ca să intrevină la guvernul maghiar în favorul Românilor din Ungaria, declară că nu are dreptul să se amestece în afacerile interne ale Ungariei. Si când astfel merg lucrurile la noi, e de mirat, dacă la Constanța, sub velul asigurărilor de pace, amica noastră credincioasă în curs de treizeci de ani, pe baionetele căreia ne puteam răzima ca pe ale noastre proprii, — a trecut, ori apoi în curând va trece, în sirul dușmanilor noștri?..

In ziarul «Deutsch-Österreich» din Viena a scris nu de mult un Român următoarele: «Noi vrem să trăim ca cetățeni credincioși ai fiecărui stat în care ne aflăm, dar pretutindenea *numai ca Români!* Dacă nu s-ar mai putea să trăim ca Români, atunci mai bine ne facem Ruși și murim ca Ruși, dar ca Maghiari niciodată. Mai bine să te înghiță ursul deodată, decât să te mănagește șoareci în rate!.. Si cel ce le spune acestea, e cel mai mare și mai înțelept politician, nu numai al Românilor, ci al întregiei Austro-Ungariei. Cuvintele acestea va trebui să și le însemne bine viitorul nostru mare bărbat de stat, care în înțelesul lor va trebui să-și croiască politica. Dar acest mare bărbat de stat să vină cât mai curând, ca un dorit și așteptat măntuitor al monarhiei. Să vină, și atunci toți ne vom putea bucura de *reîntoarcerea* iubitei și naturalei noastre aliate din vecini iarăși în mijlocul nostru!..

Conflict româno-bulgar. La granița româno-bulgară ciocnirile sunt la ordinea zilei. Vineri noaptea spre Sâmbăta s-a întâmplat al cincilea conflict, de astădată săngeros. Lucherile s-au întâmplat astfel: un grădinar bulgar a împușcat cănele pichențului românesc, pentru care faptă a fost dojenit din partea Românilor. Grădinarul bulgar a tras atunci un foc asupra pichențului românesc, spârgând geamul, fără să lovească pe cineva. Grădinarii români au ședat acum cu armele încărcate și au tras și ei asupra bulgarilor, omorând pe agresor și încă patru grădiniți bulgari și lăsând lângă el. Șefii autoritaților se șfili la fața locului, pentru a ancheta și a evita nouele ciocniri.

Arhiducele Frideric, după vechea primul inspector al armatei, și comandant al Landwehr-ului din Austria, a fost pus prin rescriptul prealabil din 12 Iulie n. c. la dispoziția Majestății Sale, pentru a împlini agendele pe care le avea de împlinit decesul Moștenitor de tron Francisc Ferdinand, ca inspector general al armatei, fără a fi numit însă deocamdată inspector general al armatei. Raporturile sale față cu autoritățile militare vor fi regulate prin ordinări speciale. Pentru serviciile aduse ca comandant al Landwehr-ului austriac, Majestatea Sa exprimă Arhiducelui Frideric mulțumită și recunoștință în rescriptul, prin care îl invită să-i dețină de ajutor la conducerea monarhiei, lăsând asupra sa o parte din sarcinile pe care le avea Arhiducele Francisc Ferdinand.

Din parlament. Se continuă la dieta ungara discuția asupra legii timbrelor, cu participarea opozitiei maghiare. În ședință de Vineri s'a ajuns în desbaterea specială până la articolul 16, primindu-se din partea dietei mai multe modificări inițiate din partea celor din opozitie. La finea ședinței s'a primit apoi propunerea contelui Khuen-Héderváry, ca în viitor ședințele dietei să se țină de orele 10 dimineață până la 8 sara. Prin ședință s'a anunțat pe mâine, Marti. Legea timbrelor va fi votată în cursul acestei săptămâni și imediat vor fi puse în discuție proiectele de lege referitoare la reformele administrative. Dacă opozitia maghiară va cedua să lungescă desbaterile, se vor ține ședințe și mai lungi, și în caz de necesitate dieta rămâne în permanență în ședință până sunt votate reformele administrative.

Din Albania. Situația e tot cea veche în Albania, o situație desesperată. Din partea monarhiei noastre și a Italiei s'a făcut propunere puterilor mari, să se trimítă în Albania un corp internațional de armata pentru a restabili pacea, dar încă nu s'a luat nici o hotărâre din partea puterilor mari. Se crede, că acum va recunoaște și se va invoi și ea, ca să se trimiță trupe internaționale în Albania pentru restabilirea ordinei, pentru că acuma tot Anglia și se impotrivesc, ca puterile mari europene să se amestece în trebile interne ale Albaniei. Se mai lansase știrea apoi, că Europa va da mandat României, ca să între ea cu trupele ei în Albania și se facă ordine în acest stat nou, lucru care a supărat mult pe unii dintre patriții noștri, fiindcă se dă ocasiune României de a-și căstiga lauri noi. Credem însă, că România chiar dacă i-s'ar face un astfel de ofert din partea Europei, nu l-ar primi, și astfel e neîntemeiată supărarea celor ce privesc cu ochi răi la România.

2. Tipariul îngrijit, literile mai mijlocii cam așa de mari, cum se obțină în broșurile poporale ale Asociației și ortografiilor „Academiei”.

3. În fine materialul — harta — pe care se tipărește să fie cu mult mai trajnică ca în cele mai multe de acum.

Cred apoi că n-ar fi fără scop a se pune astfel de cărticele spre discuție în conferințele învățătoare și obișnuite.

Ioan Paicu
inv.

Cuvinte înțelepte.

Cuvintele sunt asemenea ca săgețile ce le îndreptăm la țintă mai năște, până a nu le trage, ca să le facem să ajungă la semn.

Supușii ce sunt bine cărmuiți, plătesc mai mult, decât ostile cele mari.

Ori în ce loc ajunge seara săracul, își găsește palatul.

Nu scurta noptile cele lungi cu somnul, și nu lungi ziua, care este scurtă, cu păcatele tale.

Francisc Ferdinand și Iosif al II-lea.

Aceia dintre conducătorii noștri, cari au avut prilej să cunoască mai deaproape, chiar din contact personal, pe mult regretatul nostru moștenitor de tron, arhiducele Francisc Ferdinand, spun că notele caracteristice ale personalității sale semănau în multe privințe cu însușirile excelente, cari au făcut din străbunul său Iosif al II-lea, cel mai mare, mai genial și mai iubit dintre toți împărați, căci au călmuit timp de peste 6 secole de pe tronul Habsburgilor.

Unii țineau chiar să ne asigure, că urcând tronul împăratesc Francisc Ferdinand își va inaugura domnia în același fel ca și Iosif al II-lea. După cum cea dinăuntru și mai importantă faptă a acestuia a fost, că abandonând ceremoniile de încoronare ca rege al Ungariei și transportând „sfânta coroană” ungără ca o relicvie istorică la Viena, a dat imediat edictul de toleranță religioasă, spre a pură capăt abuzurilor și prigonirilor, cu cari năpăstuiau catolicii atotputernici pe toți cei a căror credință ai bisericilor necatolice, — tot astfel Francisc Ferdinand nu s-ar fi încoronat ca rege ungăr nici decum sau numai cu condiția de a se asigura prealabil tuturor popoarelor din cuprinsul acestei țări egala îndreptățire națională-politică, prin dispoziții legislative.

Deși aceste profetii de ordin mai înalt au fost primite cu multă rezervă și cu mare îndoială din partea oamenilor noștri pată și băntuți de numeroase decepcii, totuși împrejurare, că Francisc Ferdinand a manfestat totdeauna făță de oligarhia maghiară o răceală limitrofă cu cea mai pronunțată aversiune, și că cei dela cărmătării noastre șteptau cu adevărat groză momentul când „Sfînțul din Belvedere” va urca tronul înaintașilor săi, — contribuia să dea oarecare apărării de îndreptățire profetilor, ce se țeseau la început cu sfârșit, dar mai târziu se răspândiau cu îndrăzneală tot mai mare.

De sigur multe milioane de cetățeni ai monarhiei habsburgice vor regreta adânc că gloațele infernale dela Sarajevo au zadărnicit pentru totdeauna „adeverirea celor nădăjduite și dovedirea lucrurilor” celor șteptate cu atâtă dor dela domnia lui Francisc Ferdinand. E un fatal destin al acestei monarhii că cei mai talentați dintre conducătorii ei se prăpădesc înainte de vreme. Iosif al II-lea a murit înca din de la a fi împlinit vîrstă de 49 ani, pe Francisc Ferdinand l-a răpus mâna tașărească a ueig și lui curând după ce a împlinit 50 de ani, dar înainte de a și fi putut începe domnia.

Tineretul amânduroră s'a deosebit de ale celorlăți semeni ai lor prin năzuința serioasă și stăruitoare de a vedea cu ochii proprii și de a cunoaște din cea mai nemijlocită apropiere țările și popoarele peste care erau rânduți de Dumnezeu să împăraștească. Astfel Iosif al II-lea și înainte de a ajunge împărat și după ce a urcat scaunul domniei, n'a pregetat a cutreera întocmai ca odinoară Hadrian, împăratul călător, țările monarhiei sale, ascultând pretutindeni jalbele supușilor săi și măngâind poporul năcăjit. Ua Sas contemporan, notarul Mediașului Heidendorf, ne spune, că Iosif călătorind prin Ardeal n'a dat nicăieri nici o atenție maghiarilor unguri și aristocrației, dar de tărâi Români se interesau de prospetimea sa și de a se întâlni cu el, și cu ocazia unei mari ceremonii religioase în Lăzărești, unde refuzând a ocupa locul mai înalt, pregătit anume pentru dânsul ca domitor, a ingenunchiat și el în față cu poporul zicând: „Inaintașii Dumnezeu suntem toți egali!”

Aceea și iubire de muncă, de simplitate, de sfioțenie a celor privitoare la religie și biserică a fost și una dintre însușirile de capete ale caracterului arhiducelui Francisc Ferdinand. Se spune că în tinerețe a trăit aproape ca un ascet, urmând numai două căi: a bisericii și cea care l ducea la casărmă și la serviciile sale militare. Aceste frumoase cuvinte „Virtute și exemplu”, care formaseră nu numai lozinca, ci înșași esența viații lui Iosif al II-lea, ar putea străluci și la căpătul de vecinătate odihnă a reposului arhiduce Francisc Ferdinand.

Amândoi au fost oamenii conceiți mari și îndrăneți, în stare oricând a-și jefui viața pentru ideal: Iosif al II-lea pentru unitatea și progresul monarhiei, Francisc Ferdinand pentru sporirea ei teritorială și pentru susținerea neîntrisită a nimbului de mare putere europeană.

În sfârșit în viață lor intimă familiară și vedem ierarhii oblađuți de aproape aceeași soarte: amândoi s-au căsătorit din dragoste adevărată, fără considerare la prejudecările și îndemnurile diplomaților șicurii, cari se cred chemați a face și desface toate ceea ce se întâmplă în lume, până și taina cea mare a supremului bine, care este iubirea atot biruitoare. Iosif al II-lea iubia cu mare pasiune pe înțâia lui soție Isabella de Parma, astfel, încât unul din biografii săi să poată să spovede că fericirea vieții lor familiară prin cuvintele: „Europa săh das seltene Schauspiel einer glücklichen Ehe zwischen Personen fürstlicher Abkunft”.

(„Glauben sie mir, wenn der Bauer nicht will, so sind wir alle pritsch”).

Această atitudine neobișnuită de favorabilă poporului de rând a stârnit mare nemulțumire în cercurile aristocrate mai ales în Ungaria și în Ardeal. Aristocrația maghiară zicea, că Iosif nu e rege ungăr și deci n'are drept să se amestece în afacerile ei cu poporul, căci țărani devin obrăznicii și încăpătați și nu mai au nici un respect de domnii lor de cănd se știu sprinții de împăratul Iosif, care a aflat de compatibil cu demnitatea sa „a se murdări prin contactul cu poporul de rând și a face pe spionul în țară”. În amintirea poporului nostru a rămas nășeară scena când s-a înfrântat Horia la 1783, în postul Crăciunului, înaintea lui Iosif cu rugămintea pe care versurile populare o redau astfel:

„Înălțate împărat
Vină și ne fă dreptate,
Te rugă Măria Ta
Că nu mă putem răbdă
Asuprirea nemesească
Și dreptatea ungurească”.

După cât stim, și porțile castelului Belvedere din Viena s-au deschis adeseori înaintea unor fruntași de astăzi ai poporului român. Si Francisc Ferdinand asculta cu vînă interes și cu binevoitoare simțire părintească știrile despre păsurile de azi ale noastre, cari sunt aproape tot atât de apăsătoare ca și cele de pe timpul lui Horia. Francisc Ferdinand avea chiar obiceiul să spună, că iubește mult acest popor de țărani credincioși, bun și cinsti, că le cunoaște limba sonoră și datinile frumoase, vîline de un intim suflu de poezie patrăilă. Un cercetător al trecutului nostru românesc, un fruntaș vrednic care să cobore în mormânt înaintea de vreme, rămăsese înțântat de cuvintele entuziaste și elogioase rostit de Francisc Ferdinand la întârsi Românilor și nu ezita a mărturisi că după stînga dânsu'ui niciodată un Habsburg n'a manifestat față de Români un interes mai binevoitor și sentimente mai nobile decât ale lui Francisc Ferdinand. Cu ocazia manevrelor învăluia pe bravii și voinicii săi ostași români în privirea sa dumio să, plină de bunătate și însuflare.

Un împărat al popoarelor cinstite și muncitoare, un părinte al celor obidiți, un desrobitor al celor aspruți: iată ce se pregătea să devină Francisc Ferdinand, călcând pe urma marelui său înaintăș, împăratul Iosif al II-lea.

Altă înșe comună amânduroră a fost religiositatea adâncă și luminată, de care era pătrunsă întreagă ființa lor precum și aversiunea față de anumite forme și ceremonii excepționale, importate de strămoșii cari se siliau foarte în timp să statornească în stăpânirea Habsburgilor și țara romanică de dincolo de Pirenei.

Iosif interzise, la 1784, supușilor săi a mai sărătu mâna și a mai folosi unghiea înaintea celor mai mari, fiindcă semnul acesta de umilință nu se potrivește între oameni, ci trebuie rezervat numai fiilor de Dumnezeu. Că Iosif era adânc pătruns de umilință adevărat eră înăscă și de simțul egalității între oameni, a dovezi latre ale tele și cu ocazia unei mari ceremonii religioase în Lăzărești, unde refuzând a ocupa locul mai înalt, pregătit anume pentru dânsul ca domitor, a ingenunchiat și el în față cu poporul zicând: „Inaintașii Dumnezeu suntem toți egali!”

Aceea și iubire de muncă, de simplitate, de sfioțenie a celor privitoare la religie și biserică a fost și una dintre însușirile de capete ale caracterului arhiducelui Francisc Ferdinand. Se spune că în tinerețe a trăit aproape ca un ascet, urmând numai două căi: a bisericii și cea care l ducea la casărmă și la serviciile sale militare. Aceste frumoase cuvinte „Virtute și exemplu”, care formaseră nu numai lozinca, ci înșași esența viații lui Iosif al II-lea, ar putea străluci și la căpătul de vecinătate odihnă a reposului arhiduce Francisc Ferdinand.

Amândoi au fost oamenii conceiți mari și îndrăneți, în stare oricând a-și jefui viața pentru ideal: Iosif al II-lea pentru unitatea și progresul monarhiei, Francisc Ferdinand pentru sporirea ei teritorială și pentru susținerea neîntrisită a nimbului de mare putere europeană.

În sfârșit în viață lor intimă familiară și vedem ierarhii oblađuți de aproape aceeași soarte: amândoi s-au căsătorit din dragoste adevărată, fără considerare la prejudecările și îndemnurile diplomaților șicurii, cari se cred chemați a face și desface toate ceea ce se întâmplă în lume, până și taina cea mare a supremului bine, care este iubirea atot biruitoare. Iosif al II-lea iubia cu mare pasiune pe înțâia lui soție Isabella de Parma, astfel, încât unul din biografii săi să poată să spovede că fericirea vieții lor familiară prin cuvintele: „Europa săh das seltene Schauspiel einer glücklichen Ehe zwischen Personen fürstlicher Abkunft”.

genți și tarasc la secție, fără a lăua în considerare scuzele și starea lui. A doua zi dimineață liberat fiind pe răspunderea ipistării boeresc unde servea, găsește pe Mitru mai mort de foame și frig și pleacă dimpreună cu măgarul de unde a venit. Cei dela stână îl întrebă de marfa cumpărătă. El le spune scurt și ales că „toate s'au dus dracului pe verigă”. Mai pe urmă prin bcurie ce-i procurau oile celor ocraie, uită toate năcarurile din zilele premergătoare și nu se mai mișcă de lângă oile sale.

Fondul moral și valoarea educativă.

Fondul acțiunii acestei povestiri este lămurit. Arătă, unde-i să bine omului pe pământ. Acolo unde-l a pus Dzeu să lucre. Arătă, conștiințoitatea ciobănească și în-delungă-i răbdare.

Forma povestirei este poporala. Limba are unele provincialisme, însă aceleia nu împiedcă înțelegerea. Povestirea e cursivă și destul de închegată.

Morală să poate extrage din aproape toate acțiunile acestei povestiri. Este priorită a se da în mâna adulților și a copiilor de repetiție.

Ce aș mai avea de observat în cauza aceasta a înțântării „bibliotecii”, ar fi aceasta în general:

1. Coperta tuturor cărților menite a acestei biblioteci să fie cu podoabe de motive naționale.</

Francisc Ferdinand apare în totă mărimea lui de bîrbat în momentul, când e decis a renunță să chăr și la tronul Habsburgilor, decât a se despărți de Sofia lui cea dragă, în sfîrșitul căreia a găsit iubirea cea adevărată, o comoră cu mult mai mare decât toate bunătățile, pe care le poate oferi unui muritor chiar și strălucirea tronului împăresc. Si voia Domnului a fost, ca aceste două si flete eroice și alese, atât de intim contopite în viață, să părăsească în aceeași clipă lumea acestă plină de sărădelegi, și să se lasă spre locul gătit de Dumnezeu tuturor celor ce-l iubesc cunune și se închină lui cu credință!

Ja'ea noastră este întreită: jâlim că cetătenii ai monarhiei, ca creștini și ca Români.

Ca cetătenii unim jalea roastră cu a milioanelor de susete rănite de durere în întreg cuprinsul monarhiei și suspinăm cu prorocul Ieremia: „Căzută cununa capului nostru, pentru aceasta s-a făcut durere nouă; întristată este inima noastră și s-au intunecat ochii noștri” (Plangeri V. 16-17).

Ca creștini rugăm pe Domnul indurărilor, care grijește de pasările cerului și de crizii cîmpului: să aibă în sfânta sa pașă pe cei trei orfani, minori, iar susțelele sumpelor și iubitorilor lor pariră să le odihnească în laturea dreptilor.

Iar ca Români stropim cu lacrimi ferbinți și crîn, care de-o dată cu osâmbile lui Francisc Ferdinand închide și coboară în adâncul mormântului un razin stat de puternic al nădejdilor și aspirațiunilor poporului nostru românesc, obiceinuit a crede, că de-o dată cu suirea lui Francisc Ferdinand pe tronul împăresc, ar fi răsărit și soarta libertății naționale pentru România d'n mcnah'.

Românu.

Colectă pentru rezidirea seminarului.

Continuăm cu publicarea colectelor deschise în arhidieceză pentru adunarea de oferte benevoile pe seama seminarului «Andrei» din Sibiu, supus redificării.

Colectă preotimelui din tractul Bistriței, întrată la consistor, a dat următorul rezultat:

Cor.

150 -

1. Grigoriu Pletosu, prot. Bistr.	150 -
2. Vasile Bălan, par. Bistrița-sfâlău superior	120 -
3. Ioan Langa, par. Caila	100 -
4. Leon Buzdug, paroh Borgo-Joseni	100 -
5. Ioan Rus, par. Ida-mare	100 -
6. Iuliu Suceavă, paroh Borgo-Prund	100 -
7. Mihail Pascau, par. Simotelnice	100 -
8. Cost. Flămând, par. Borgo-Rus	100 -
9. Alex. Popoviciu, par. Cusna	100 -
10. George Triță, par. Coșna	100 -
11. Izidor Suceavă, par. Buduș	100 -
12. Nic. Șomeriu, par. Borgo-Prund	100 -
13. Aurel Monda, paroh Borgo-Bistriță	100 -
14. Augustin Bena, par. Năsăud	100 -
15. Grigore Căilean, par. Chintăneac	100 -
16. David Rusev, par. Șieu-mare	100 -

Din despărțit „Asociaționii”.

Convocare.

Adunarea cerculară a „Asociaționii” pentru literatură română și cultura poporului român din desp. „Salciva” se convoca pe Duminică în 2 August a. (ziua de Sf. Ilie Prorocul) 1914, în comuna Lupșa, la orele 10 a. m., imediat după serviciile divine din bisericile din localitate, pe lângă următorul

PROGRAM:

- Cuvânt de deschidere comemorativ asupra poetului Mihail Eminescu;
- Constatarea celor prezenti, raportul comitetului, cassierului pe a. 1913 și alegerea comisunilor;
- Inscrierea membrilor și incasarea taxelor dela membrii vechi și noi;
- Votarea bugetului despărțimântului pe anul 1914;
- Propunerile și alegerea delegaților la adunarea generală din a. c. Cureri și eventuale mandate din partea comitetului central;
- Verificarea procesului verbal și închiderea adunării.

In pauza se tine prin parchul Lăureniu Nicoară prelegere din stupărit, împreună cu demonstrații practice în studiul preotului Vasile Span. Se aranjază

o expoziție de copii până la 2 ani, împreună cu premii. După premiare se ține o prelegere despre igiena copiilor, prin un medic român din acest ținut.

La această adunare se invită toți membrii „Asociaționii” de pe teritoriul despartimântului, precum și toți sprijinitorii literaturii și culturii române.

Din sedința comitetului cercular al desp. Sălciva, ținută în Osenbaia la 11 Iulie a. 1914.

Vasile Gan președinte. Lazar Chirilă secretar.

NOUTĂȚI.

Monument lui Negri. S-a constituit un comitet pentru strângerea fondurilor necesare ridicării unui monument lui Constantin Negri. Monumentul se va înălța în comuna Mărijina. În satul acesta, și anume în casa de pe moșia lui Negri, s'a pregătit pe vremuri unirea principatelor române și alte acte importante ale timpului d'atunci. Comitetul este patronat de: Episcopul Nifon, ministrul I. G. Duca, profesorii A. D. Xenopol, N. Iorga, C. Istrati, V. Parvan, G. Bogdan Duică și alții.

La muzeu. Automobilul, în care a fost asasinat la Sarajevo părechea moștenitoare de tron, și care a fost dăruit Monarhului din partea contelui Harrach, va fi păstrat în muzeul armatei noastre.

Manevrele din Germania. Din Berlin se scrie, că regale Italiei a primit invitație împăratului Wilhelm de a participa la manevre din Germania. Regale va sta ca ospet al împăratului în castelul dela Homburg din 10 până în 18 Septembrie. La manevre germane va asista și moștenitorul de tron austro-ungar Carol Francisc Iosif, precum și șeful statului major al armatei române.

In amintirea lui Francisc Ferdinand. Magistratul orașului Timișoara a hotărât, ca una din străzile să fie principale să poarte numirea de Strada a lui moștenitorul de tron Francisc Ferdinand.

Cât a costat mobilizarea? Dintu un ziar bucureștean afișă, că mobilizarea armatei române, în vara anului trecut, a costat 27 milioane de lei. Suma aceasta nu este mare, dacă se ține seama de multimea mobilizată, de rechișurile făcute și de repunerea cu care s-au executat marșurile.

In caz de renunțare. Un ziar atenian scrie, că principalele Wilhelm de Wied, că a primit tronul albanez, să înțelese cu puterile mari, că în cazul dacă ar fi necesitat să renunțe la tron, are să primească o pensiune anuală de 260 mii de franci. De aceea principalele nu poate părăsi țara, înainte de ce puterile nu-l vor sfătuia să facă pașul acesta.

In concediu. Șeful statului major austro-ungar baronul Conrad, asemenea și ministrul de răsboi, împreună cu ministrul austriac pentru apărarea țării, se află de prezent cu toții în concediu.

† Maria Diamandi Manole, născ. Pascu a înzestat din viață după lungi suferințe. Vineri în 4/17 Iulie 1914 în etate de 66 de ani, și a fost înmormântată ieri Dumineacă în cimitirul gr.-or. român din Groaveri în Brașov. Omuneasca în pace!

Mobilizare de probă. Flota engleză, în loc de manevrele obișnuite, în anul acesta a fost mobilizată de probă. Au fost echipate 493 de corabii. Astfel de flotă imponantă nu s'a mai văzut niciodată. Puterea marină engleză are astăzi: 55 vase mari de răsboi, 20 parătate incruzișătoare, 45 alte incruzișătoare, peste 100 de torpiloare, 59 vase submarine și altele. Afară de acestea mai dispune de 120 de corabii înarmate aflătoare în ape străine.

In jurul pământului. Cu prilejul marii expoziții, ce se va deschide la San-Francisco, are să se organizeze un concurs de aviație în jurul pământului. Concurenții vor avea să facă în 121 zile următorul itinerar: San-Francisco, Chicago, Newyork, Labrador, Berlin, Petersburg, Moscova, linia ferată Siberia, Pekung, Iaponia, Kamciatca, Alasca, litoralul Canadian și San-Francisco. Premiile fac 2 milioane și jumătate dolari. Concurenții numără și au să prezintă.

† Anania Decai, paroh gr.-cat, a înzestat din viață în 3/16 Iulie 1914 în etate de 77 ani. Înmormântarea i-a făcut Sâmbăta, în 5/18 Iulie a. c., la 3 ore p. m., în cimitirul bisericii din Hambră. Omuneasca în pace!

Propaganda antialcoolică. Bunii Templieri din lumea întreagă se întrunesc în congres la 27 Iulie 1914 în Cristiania. Mișcarea antialcoolică în Norvegia este atât de înaintată, încât țara astăzi are multe oreșe și sate, în care nu se găsesc localuri de băuturi spirituoase. Congresul se va deschide în palatul parlamentului norvegian, în prezența regelui Hacon, care poartă un deosebit interes pentru propaganda antialcoolică. Mareea lojă românească va fi reprezentată la Cristiania de inginerul silvic Aurelian Ionescu.

Liga împotriva opiuului. S'a format zilele acestea în Franță o nouă ligă, a cărei țintă este să pornească o aspiră luptă în contra băuturii de opiu, care an de an seceră tot mai numeroase victime. Liga afirmă, că Germania, Anglia și Olăndă au votat legi severe împotriva negoțului de opiu; iar Franța trebuie neapărat să facă acela și lucru, căci eltecum se expune unui pericol național. și lupta are să se poarte nu numai împotriva opiuului, ci împotriva tuturor articolelor narcotice, ca bunăoară cocaine, care în timpul din urmă se consumă în cantitate uriașă. Societatea va aproba negreșit acțiunea salvatoare a ligei; dar și întrebare, oare guvernul va putea reduce cu totul vârзarea de opiu, având în vedere că statul incasează pe an 15 milioane de franci din vârзarea acestei și bătăi de narcotice.

In internatul școalelor românești din Brașov. se primesc elevi înscriși în clasele gimnaziale, reale și comerciale. Taxa anuală este 700 cor. Prospect și informații se pot cere dela direcția internatului (Brașov, str. Prundului, Porond utca, 39).

Urcarea dării de venit. Un reprezentant al casei deputaților din Washington a făcut propunerea, ca toate americane care se mărită după aristocrații din Europa, să plătească un adăos de 25 procente la darea de venit.

Trânta, boxul și — femeile. In Anglia au fost opriți femeile de a asista la concursele de box și trântă, mai cu seamă din motivul că multe femei au leșinat privind asemenea spectacole iritante. Un număr mare de parisiene aprobă într-o toată hotărârea luată de poliția engleză.

Carte cu 60 mii de coroane. O luptă înveșmată au purtat între sine doi anteci englezi, Smith G. și Quaritch cu prilejul unei hîrti, unde era vorba să se vândă o carte apărută în Londra la anul 1605 sub titlul: „Adevărata cronică a regelui Lear și a celor trei fice ale sale”. Din această luptă a ieraricei a autorului anonim și a luat subiectul marele Shakespeare, când a scris tragedia „Regele Lear”. Se cunoște din cronică numai două exemplare, păstrate la British Muzeu. Lupta între cei doi anticari s-a terminat cu învingerea lui Quaritch, care a oferit 60 mii coroane pentru numita cronică.

Teatru în Avrig. Tinerimea română din Avrig va da o producție teatrală împreună cu dans, Dumineacă în 26 Iulie a. c., în sala cea mare a hotelului comunal din loc. Începutul la 8 ore seara.

Petrecere în Regină. Societatea culturală a meseriașilor români din Regină săsesc aranjează o petrecere de vară în 10 August 1914 în pavilionul din parcul orașului Regină. Începutul la 8 ore și 1/2 seara. Prețul de intrare: de persoană cor. 1-60.

La fondul Andrei Șaguna, pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor, al Reuniunii soldalilor sibiieni, s-au facut în amintirea casarului Florea Cruciță, următoarele daruri: G. Ucenic, G. Carabulea, Const. Lazar, Jos. Marcu jun., G. Limpede, Vic. Maniu, I. Vulcan, Ion Marcu, Nic. Roșca, II. Ștefles, A. Nemes, V. Petreșcu, căte 60 bani, Vis. Iacob, I. Hără, E. Rohar, N. Popa, G. Lazar, căte 50 bani, S. Coman, G. Popidan, V. Popovici, I. Imbăruș, G. Simtton, A. Metiu, Tr. Marian, A. Maier, M. Haydel, A. Dămian, căte 40 bani, I. Suciu, I. Baciu, H. Dop Ilie Baciu, G. Pascu, M. Vlad, D. Oana, G. Cătoiu, I. Bologa, I. Stoica, N. Păcurariu, A. Gligor, Vas. Surdu, căte 30 bani, N. Moșan, Iac. Marian, I. Hanțu, G. Prașca, M. Băncilă, G. Budan, C. Păunescu, I. Gheaja, N. Macaveiu, I. Boar, căte 20 bani, S.M. Muntean, 70 bani, Solomon Solomon, sod. măsar 1 cor. Nicolae Stoica, pant. (Avrig), 2 cor. d. na Maria Grecu, îngrijitoarea Reuniunii, 5 cor. În total s-a încassat cor. 77-50. Pentru cununa pe coscoțigul lui Cruciță, pentru anunțuri funebrale, pentru trasul clopotelor, cheltuindu-se cor. 60-90 diferență de cor. 16-60 să depus la „Albina”.

Din public.*

Multumită. Cu prilejul edificării bisericii nouă rom. greco-orientale din Voila com. Făgărașului s-au făcut pentru acest scop următoarele dăruiri:

- „Voileana”, casă de economii sociale actiuni în Voila, a dăruit însemnată sumă de 3000 coroane.
- George Vasu din Voila, 1000 coroane.
- George Vasu, senior tată preotului, 1000 cor.
- Paraschiva Dobrin din Voila a dăruit un grilaj de fier în valoare de 400 cor.

Tuturor donatorilor de sus în numele bisericii le aducem multumitele noastre cele mai sincere pentru nobila faptă.

Epitropia bisericii gr.-or. rom. din Voila: Visalon Gabor, Danilă Gabor, secr. com. par. epitrop I.

Poșta redacției.

M. F. S. Vi se va da răspuns din partea administrației, căci chestia cade în competența ei.

Dlui G. F. P. în B. Vor urma toate pe rând, cu începere din numărul viitor.

Cărți și reviste.

Anuar, al XXX-lea, al Institutului pedagogic-teologic al Arhiepiscopiei ort. române transilvane în Sibiu, pe anul școlar 1913-1914, publicat de Dr. Eusebiu R. Rosca, director. Cuprinsul: Relațiiile bisericești ale Românilor din Ardeal cu Rusia în veacul XVIII, de Dr. Silviu Dragomir. Știri școlare și cronica institutului, de unde reținem următoarele: Corpul didactic se compune din 1 director, 9 profesori ordinari, 1 profesor extraordinar, 1 dohovnic și economist, 1 medic și 1 șirător la școala de aplicație. Elevi înmatriculați: 76 teolog, 135 pedagogi, la olală 211. Biblioteca seminariului are 2904 volume. Societatea de lectură „Andrei Șaguna” a elevilor din secția teologică a fost condusă de prof. Dr. A. Crăciunescu, a celor din secția pedagogică de prof. Dr. V. Stan. Bibliotecile tinerimii conțin peste 4 mii de volume.

Ce sunt motoarele? Cum funcționează? de I. Giuglea, mecanic. Un volum de 110 pagini cu 53 gravuri. Se simte din ce în ce mai mult lipsa de manuale practice pentru diferitele profesii. Biblioteca profesională a librăriei Alcalay & Co. e menită să umple golul acesta și primul volum al acestei biblioteci e unul dintre cele care vor fi certe mai cu folos, de tîi cei cari au nevoie să umble cu motoare. Autorul, dl I. Giuglea, mecanic, și-a dat osteneala să condenseze într-un manual, căt de lămurit posibil, toate pările unui motor, arătând modul de funcționare al fiecarei. Gravurile sunt făcute tot de

Nr. 210/1914

(527) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal în comuna biserică de clasa I. **Neagra de Jos**, din protopresbiteratul Câmpenilor, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Venitele sunt: jumătate din stolar și ajutorul dela stat pentru capelani.

Doritorii a ocupa acest post se trimînă subcresisului oficiu rugările concursuale cu documentele recerute și să se prezente la biserică pentru cunoaștere, cântare, eventual servire și predicare.

Câmpeni, 1 Iulie 1914.

Oficiul protopr. gr.-or. al Câmpenilor în contelegeră cu comitetul parohial.

Romul Furduț
protopresbiter.

Nr. 647/1914.

(526) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Seliște, din tractul Cetății de piatră, la ordinul P. V. Consistor arh. din 17 Iunie a. c. Nr. 7706 Bis. se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele statorite în coala B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze, în terminul deschis petiile cu documentele recerute subsemnatului oficiu și cu prealabilă învățătoare să se prezenteze în biserică spre a cânta, cuvânta resp., și celebra.

Lăpușul-Unguresc, la 1 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului „Cetatea de peatră”.

Andrei Ludu
protohop.

Nr. 431/911.

(518) 1-3

Concurs.

In urma ordinului Preaveneratului Consistor arhidicezan din 28 Ianuarie a. c. Nr. 430 bis. să scrie din nou concurs pentru întregirea parohiei de clasa a II-a Miluan, protopresbiteral Ungurașului cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele făsionate în coala B. pentru întregirea dotațunei preoțesti.

Dela concurenți să cere pregătirea completă pentru parohii de clasa II-a.

Cererile de concurs întregite conform normelor din vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar reflectanții la acest post cu prealabilă învățătoare cerută în scris, au să se prezente în parohie înainte de alegere, spre a fi cunoscuți parohienilor pentru a cânta, cuvânta și eventual a slui sf. liturgie în vreo Dumineac sau Sărbatoare.

Fizeș-Sanpetru, 26 Iunie (9 Iulie) 1914.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Ungurașului în contelegeră cu comitetul parohial.

Pavel Rosca
protopresbiter.

Nr. 698/1914

(521) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de nou înființate de învățători, respective învățătoare în comunele însemnate mai jos, din protopresbiteral Făgăraș, se deschide concurs în timpul arătat cu următoarele emolumente:

1. Galați postul al II-lea de învățător, termen de 15 zile, cu emolumentele: dela biserică 100 cor. anual, cvartir 2 odai în edificiul școalei și grădină în natură, plus întregirea dela stat conform § 4 art. XVI. 1913. Alesul va avea să țină la urenie strane, să formeze cor bisericesc cu care să cânte la liturgie și să conducă școală de repetiție, fără altă remunerare.

2. Mândra învățătoare cu termen de 30 zile cu emolumentele dela biserică, anual 100 cor., cvartir și grădină în natură, plus întregirea dela stat conform § 4 XVI 1912.

3. Șinca-nouă învățător ori învățătoare cu termen de 30 zile, cu emolumentele dela biserică 100 cor., relut de cvartir 200, de grădină 20 cor., plus întregirea dela stat în sensul §. 4 Art. XVI. 1913. Care să alege învățător e deobligat să țină la urenie și să formeze cor bisericesc fără altă remunerare. Se recere să se prezinte la biserică înainte de alegere spre a-și arăta deosebitatea în cântare. Cererile se adresează la subsemnatul oficiu protop.

Făgăraș, 30 Iunie 1914.

Oficiul protopresbiteral al tractului Făgăraș în contelegeră cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Borzea
protohop.

Nr. 345/1914.

(529) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoarești dela școalele noastre confesionale gr.-or. rom. din comunele mai jos numite în tractul Bistriței se publică concurs cu termen de 25 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. In Galați, postul al II cu a) salarul prescris de lege plăabil în rate lunare anticipative, și anume: 320 cor. dela comuna biser., iar restul din ajutorul de stat votat deja și care se va asemna pe temeiul documentelor celui ales; b) Cortel corăspunzător, eventual relut; c) Relut de lompe 48 cor. din cari se va înălzi și școală de învățământ; d) pentru conferențe 12 cor. și pentru scripturistice 10 cor.

2. In Blașfalău de Jos, a) salar 600 cor. dela comuna biser., iar restul până la minimul prescris de lege din ajutorul de stat învățătoare în principiu, dar care se va asemna pe temeiul documentelor celui ales; b) Cortel în natură în edificiul școalei; c) Relut de lompe 48 cor. din cari se va înălzi și școală de învățământ; d) pentru conferențe 12 cor. și pentru scripturistice 10 cor.

3. In Gurariu și Mag, a) salar 600 cor. dela comuna biser., iar restul până la minimul prescris de lege din ajutorul de stat învățătoare în principiu, dar care se va asemna pe temeiul documentelor celui ales; b) Cortel în natură în edificiul școalei; c) Relut de lompe 48 cor. din cari se va înălzi și școală de învățământ; d) pentru conferențe 12 cor. și pentru scripturistice 10 cor.

4. In Buninginea, a) salar 700 cor. din repartiție, iar restul din ajutorul dela stat, care se va asemna pe baza documentelor aleșului învățător.

5. In Ciuruleasa, a) salar 600 cor. din repartiție, iar restul din ajutorul dela stat, care se va asemna pe baza documentelor aleșului învățător.

6. In Valea-Bulzului, a) salar 600 cor. din cassa bisericii, restul asigurat prin ajutorul dela stat.

7. In Săliște, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

8. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

9. In Cucerdea-Romană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

10. In Târnava, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

11. In Săliște, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

12. In Cucerdea-Romană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

13. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

14. In Cucerdea-Romană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

15. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

16. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

17. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

18. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

19. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

20. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

21. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

22. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

23. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

24. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

25. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

26. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

27. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

28. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

29. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

30. In Ilia-Murășană, a) salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

Nr. 356/1914.

(522) 2-2

Concurs.

Pentru ocuparea postului de scriitor comună în comuna Rod, cotted Szeben, împreunat cu un salar anual de 700 cor. se scrie concurs și se cercetă doritorii de a concura și înainta rugările instruite în regulă subscrise primării comunale până inclusive 31 Iulie a. c.

Rod, la 13 Iulie 1914.

Primăria comună.

Nr. 458/1914.

(514) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători din comunele mai jos însemnate, protopresbiteral Abrudului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare, în „Telegraful Român”.

1. Bucium-Cerbu, salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

2. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

3. Buninginea, salar 700 cor. din repartiție, iar restul din ajutorul dela stat, care se va asemna pe baza documentelor aleșului învățător.

4. Bucium-Cerbu, salar 400 cor. din repartiție, restul s'a cerut întregire dela stat.

5. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

6. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

7. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

8. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

9. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

10. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

11. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

12. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

13. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

14. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

15. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

16. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

17. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

18. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

19. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

20. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

21. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

22. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

23. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

24. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

25. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

26. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

27. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

28. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.

29. Cvrstir și grădină în natură și 2 stânci lemne de foc.